

HUMANISTISEN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Authors **Heidi Rontu, Sinikka Valtonen, Esa Viklund, Leevi Viljanen, Kirsi Mustonen & Niina Nurkka. Humanistisen ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Johanna Henriksson, Päivi Marjanen, Karel McLeod Smith, Jukka Määttä, Timo Parkkola & Titta Pohjanmäki**

Year of publication **2024**, FINEEC publications **22:2024**

Language **Finnish**

ISBN **978-952-206-883-5**

1.1 Koulutuksen suunnittelu

- HEI's self-assessment

Strategia koulutuksen suunnittelun pohjana

Koulutuksen suunnittelu pohjautuu Humakin strategiaan ja sieltä johdettuihin tulevaisuuden tarpeisiin. Koulutustarjonta suunnitellaan yhteistyössä työelämän, opiskelijoiden ja henkilöstön kanssa. Uusien koulutusten ja opetussuunnitelmatyön pohjana toimivat erilaiset koulutustarveanalyysit tulevaisuuden työelämän osaamistarpeista (ks. esim. [Tilev 2022a](#); [Tilev 2022b](#); [Rainò & Vik 2020](#)).

Opetussuunnitelmat perustuvat EQF-viitekehykseen, ammattikorkeakoulujen yhteisiin ja tutkintokohtaisiin kompetensseihin. [Opetussuunnitelmat](#) on rakennettu niin, että opiskelu kehittää opiskelijan generisiä työelämävalmiuksia, ammatillista perusosaamista ja koulutusalojen mukaista erityisosaamista.

Humakin palvelulupaus opiskelijoille on tarjota koulutusta, jonka avulla he kehittyvät rakentavan kriittisiksi asiantuntijoiksi. Sopimuskauden 2021–2024 Osaamista kehittävä korkeakoulutus -strategisessa kehittämisohjelmassa keskitytään opiskelijalähtöisten tulevaisuuden oppimisympäristöjen ja -polkujen sekä ohjauksen kehittämiseen. Myös verkko- ja monimuoto-opetuksen sekä jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämiseen on panostettu.

[Valmennuspedagoginen strategia](#) kuvaa Humakin pedagogisen toiminnan valinnat ja linjaukset. Valmennuspedagogiikan keskeisiä elementtejä ovat työelämäperustainen ja yhteisöllinen oppiminen sekä vuorovaikutus. Monimuotoisia oppimisympäristöjä ja uudistuvia opiskelijalähtöisiä tulevaisuuden oppimispolkuja kehitetään jatkuvasti. Valmennuspedagogiikka,

opiskelijälähtöiset oppimispolut ja monimuotoiset oppimisympäristöt tekevät Humakista vahvan pedagogisen toimijan.

Työelämäperustainen oppiminen perustuu ajatukselle osaamisen kehittymisestä jatkuvan työelämäyhteistyön kautta. Valmennuspedagogiikan tavoitteena on, että oppiminen ja erilaiset toteutukset sidotaan läpi opintojen korkeakoulun, työelämän ja eri sidosryhmien TKI-toimintaan sekä muuhun työelämäyhteistyöhön esim. alumnitoiminnan ja erilaisten työelämävierailujen avulla. Työelämäperustaisuudella tuetaan myös opiskelijoiden verkostoitumista ja tiedon sekä taidon yhteen nivomista. Lisäksi opiskelijat tekevät kehittämistyöopintojen yhteydessä työelämän toimijoille haastatteluja, joissa he selvittävät työelämän muutosta ja tulevaisuuden koulutustarpeita. Haastattelut tukevat jatkuvan oppimisen tuotteiden kehittämistä ja opetussuunnitelmatyötä. Myös uraseurantakyselystä saadut uudet koulutustarpeita koskevat ideat huomioidaan koulutuksen suunnittelussa. Keskeinen osa osaamisen uudistamista on TKI-toiminta, joka tiivistää tiedonkulkua työelämän ja korkeakoulun välillä. Esimerkkejä työelämän tarpeista lähteneistä hankkeista ovat mm. JOTPA-rahoitteiset [Freelancer osaa!](#) - ja [Volume!](#) -hankkeet.

Humakin kansainvälisyysstrategia ohjaa KV-toiminnan painopisteitä. Uusien AMK-tutkintojen opetussuunnitelmat mahdollistavat opiskelijoille Global Talent -osaamismerkkin hankkimisen, jonka avulla voi kerryttää kansainvälisyysosaamista suorittamalla osan opinnoista englanninkielisen opetussuunnitelman mukaisesti. Humak kannustaa myös osallistumaan opiskelija- ja harjoitteluvaihtoon sekä Erasmus+ Blended Intensive -ohjelmiin ja opiskelemaan vieraita kieliä Kivanet- sekä PKS-korkeakoulujen yhteisen kielitarjonnan avulla.

Jatkuva oppiminen Humakissa

Jatkuvan oppimisen tarjonta on osa ammattikorkeakoulun yleistä tutkintokoulutusten opetustarjontaa. Viimeisimmän AMK-opetussuunnitelmauudistuksen yhtenä lähtökohtana oli jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittäminen. Konkreettinen esimerkki työelämän tarpeisiin vastaamisesta on opintojaksoista johdetut pienemmät 2-3 op laajuiset toteutukset. Esim. Vuorovaikutus 5 op -opintojaksosta voi valita Työelämän vuorovaikutustaidot 3 op -toteutuksen ja/tai Kulttuurienvälinen vuorovaikutus 2 op -toteutuksen. Vuonna 2024 jatkuvaa oppimista vahvistetaan tehostamalla markkinointia ja kehittämällä sisäistä viestintää. Jatkuvan oppimisen organisoitumista on kuvattu kuviossa 4.

PÄÄTÖKSENTEKO

Koulutus- ja TKI-ryhmä (KTR)

- Päätää kehittämisspalveluissa tehdyt linjaukset
- Päätää jatkuvan oppimisen opetustarjonnan ja uudet lisättävät opintojaksot

Jatkuvan oppimisen tukipalvelut

Kehittämisspalvelut tukee tulosyksiköitä jatkuvan oppimisen strategisessa ja operatiivisessa kehittämisessä:

- Koordinoi ja kehittää jatkuvaa oppimista
- Valmistelelee esitykset jatkuvan oppimisen linjauksista
- Tukee tulosyksiköitä tuotteiden kehittämisessä (konseptointi, ohjeet, neuvonta)
- Tukee sopimusten valmistelussa
- Edustaa Humak-tasoisissa verkostoissa
- Vastaa tuloksellisuuden ja laadun seurannasta
- Huolehtii verkkokaupasta ja tarjonnan viemisestä tarvittaviin portaaleihin
- Osallistuu markkinointiin

Jatkovaa oppimista tehdään tulosyksiköissä

Tulosyksiköt tuottavat jatkuvaa oppimista:

- Suunnittelee ja kehittää jatkuvan oppimisen tuotteita
- Suunnittelee opetustarjonnan ja toteutukset
- Vastaa opetuksesta ja ohjauksesta sekä niiden laadusta
- Vastaa työaikasunnittelusta ja resursoinnista
- Vastaa omista sopimuksista, yhteistyöstä ja oman alan verkostoista
- Vastaa tuotekuvauksista ja tuottaa sisältöä markkinointiin
- Koordinoi ja kehittää omaa toimintaansa

Yhteiset palvelut

Opiskelijapalvelut:

- Vastaa opiskelijahallinnosta, opiskelijoiden yleisestä neuvonnasta ja ilmoittautumisista

Viestintä:

- Vastaa markkinoinnista ja mainonnasta

Kuvio 4. Jatkuva oppiminen toteutuu Humakissa usean toimijan yhteistyönä.

Humakin pedagoginen kehittämistyö

Opetussuunnitelmissa määritellään opintojaksokohtaisesti osaamistavoitteet ja sisältö. Syksyllä 2023 käyttöönotetuissa AMK-tutkintojen opetussuunnitelmissa on kuvattu myös arviointikriteerit. Opintojaksototeutusten yhteydessä kuvataan oppimisympäristöt, opetusmenetelmät ja vaihtoehdot suoritustavat. Humakissa on [neljä oppimisympäristöä](#): kampus, verkko, kansainvälisyys sekä työelämä ja TKI-toiminta.

TKI-toiminnan tehtävänä on tarjota opiskelijoille mm. harjoittelupaikkoja ja opinnäytetyöaiheita. Useat opintojaksot voidaan suorittaa myös hankkeissa, mikä lisää opiskelijoiden mahdollisuuksia työllistyä. Opiskelijat hakeutuvat hankkeisiin Tuudo-sovelluksella ja niihin voi tutustua [Humakin verkkosivujen](#) sekä hanke-esittelypäivien kautta. TKI-toiminta tuottaa uutta tietoa ja ymmärrystä tähdäten henkilöstön, opiskelijoiden ja sidosryhmien osaamisen päivittämiseen.

Opiskelijan työmäärää ohjataan ajoitussuunnitelmilla, jotka kuvaavat perusmallin opintojen etenemisestä. Humakissa on mahdollista suorittaa tutkinto myös [normiaikaa nopeammassa tahdissa](#). Lehtorit arvioivat tehtävien mitoitus suunnitellessaan opintojaksojen sisältöä. Kirjallisia töitä varten on erillinen [mitoitushje](#). Opintojen mitoitus seurataan vuosittain aloitus- ja välikyselyiden sekä opintojaksopalautteiden avulla. Osaamista arvioidaan [arviointin ohjeistuksen](#) mukaisesti.

Humakissa opiskelijoilla on laajat vaikuttamismahdollisuudet toiminnan kehittämiseen ja koulutuksen suunnitteluun mm. toimielin- ja ryhmätoiminnan kautta. Opiskelijoilta kerätään palautetietoa [opiskelijakyselyiden](#) sekä [aloite-, laatu- ja ilmoituskanavien](#) kautta, ja näitä tietoja käsitellään systemaattisesti toimielimissä. Myös johto ja opiskelijakunta HUMAKO tapaavat

säännöllisesti.

Koulutuskokonaisuuksien suunnittelu käynnistyy usein ennakointi- ja palautetiedon analysoinnilla. Tutkintoon johtavien koulutusten opetussuunnitelmatyö käynnistyy rehtorin toimeksiannosta ja rehtori hyväksyy opetussuunnitelmat koulutusjohtajien esityksestä. Vastaavasti muiden koulutuskokonaisuuksien suunnittelu käynnistyy johtajien toimeksiannosta ja johtajat hyväksyvät ne päälliköiden/esihenkilöiden esityksestä.

Vahvuudet

Yhteinen kehittäminen vahvuusalojen välillä
Kieliopintojen kehittäminen yhteistyössä vahvuusalojen kanssa
AMK-tutkintojen työelämäperustainen OPS-uudistus
Jatkuvan oppimisen integrointi tutkinto-opetukseen

Kehittämiskohteet

AMK- ja YAMK-tutkintojen yhtenäiset prosessit
Jatkuvan oppimisen prosessien systematisointi
Kehitettyjen toimintamallien systemaattinen toimeenpano
TKI-perustaisen oppimisen toimintamallin jalkauttaminen

1.1 Koulutuksen suunnittelu

- Assessment of the audit team

Tavoitteena rakentavan kriittisten asiantuntijoiden kouluttaminen

Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak) on valtakunnallinen ammattikorkeakoulu, jonka koulutuskampukset sijaitsevat Helsingissä, Kauniaisissa, Jyväskylässä, Kuopiossa ja Turussa. Humakin toimiluvan mukaisia tutkintonimikkeitä ovat yhteisöpedagogi, tulkki ja kulttuurituottaja. Humakin palvelulupaus opiskelijoille on tarjota koulutusta, jonka avulla he kehittyvät rakentavan kriittisiksi asiantuntijoiksi.

Koulutusten suunnittelu pohjautuu Humakin strategiaan ja sieltä johdettuihin tulevaisuuden osaamistarpeisiin. Koulutusten osaamistavoitteet on määritelty selkeästi ja niiden jaottelu geneerisiin työelämävalmiuksiin, ammatilliseen perusosaamiseen ja koulutusalan erityisosaamiseen tukee opiskelijoiden kokonaisvaltaista kehittymistä. Koulutuksen suunnittelua ohjaa vahva yhteinen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta korostava arvopohja, jonka niin henkilöstö kuin opiskelijat tunnustivat ja jakoivat auditointivierailun havaintojen perusteella hyvin. Tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien kansallista viitekehystä vastaavissa opetussuunnitelmissa osaaminen on kuvattu osaamisperustaisesti niin opetussuunnitelmatasolla kuin opintojaksotasolla tavoitteissa, sisällöissä ja arviointiperusteissa.

Itsearviointiraportin mukaan Humakin opiskelijoilla on mahdollisuus kerryttää kansainvälisyysosaamistaan suorittamalla osa opinnoistaan englanninkielisen opetussuunnitelman mukaisesti. Opiskelijoita myös kannustetaan osallistumaan opiskelija- ja

harjoittelijavaihto-ohjelmiin ja opiskelemaan vieraita kieliä. Kansainvälistymisen liittymisestä luontevaksi osaksi kaikkien koulutusten suunnittelua ja toteutusta ei kuitenkaan auditointivierailulla tai itsearviointiaineiston perusteella saatu näyttöä.

Humakin jatkuvan oppimisen tarjonta on osa korkeakoulun yleistä tutkintokoulutusten opetustarjontaa. Itsearviointiraportin mukaan jatkuvan oppimisen roolin vahvistamiseksi Humakissa on tehty äskettäin toiminnan organisointiin, markkinointiin ja sisäiseen viestintään liittyviä kehittämistoimia muun muassa muokkaamalla opetustarjonnasta suppeampia, entistä paremmin työelämätarpeita vastaavia toteutuksia sekä selkeyttämällä jatkuvan oppimisen tarjontaan liittyvää päätöksentekoprosessia. Auditointiryhmä ei kuitenkaan vielä kykene arvioimaan näiden toimien vaikuttavuutta niiden tuoreuden vuoksi. Jatkuvan oppimisen tarjonnan kehittämiseen liittyvien prosessien parantaminen on itsearviointiraportissa tunnistettu kehittämiskohde. Myös auditointiryhmä tunnisti tämän asian auditointihaastatteluissa. Auditointiryhmä suosittelee Humakia kehittämään, yhtenäistämään ja kuvaamaan jatkuvaan oppimiseen liittyvät prosessit.

Valmennuspedagogiikka korostaa työelämäperustaisuutta ja yhteisöllistä oppimista

Humakin valmennuspedagogiikka pohjautuu sosiokonstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Oppiminen tapahtuu mahdollisimman paljon työelämän todellisissa tai niitä simuloivissa tilanteissa. Valmennuspedagogiikan valinta pedagogisena linjauksena on perusteltu. Auditointivierailun työpaja-aineistojen perusteella valmennuspedagogista strategiaa toteutetaan laajasti käytännössä ja se muodostaa luontevan viitekehyksen Humakin opetukselle ja oppimiselle.

Humakissa oppiminen tapahtuu neljässä määritellyssä oppimisympäristössä. Nämä ovat kampus, verkko, kansainvälisyys sekä työelämä- ja TKI-toiminta. Opetuksen siirryttyä yhä enemmän verkossa toteutettavaksi, tarve moninaisemmille fyysisille kohtaamisille nousi esille sekä opiskelijoiden että henkilöstön taholta. Auditointiryhmä kannustaa Humakia pohtimaan keinoja, joilla myös pääosin verkossa tapahtuviin koulutuksiin voitaisiin tarkoituksenmukaisella tavalla yhdistää opiskelijoiden ja henkilöstön aitoja kohtaamisia.

Opetussuunnitelmaprosesseissa ennakointi-, palaute- ja tutkimustietoa hyödynnettävä nykyistä vahvemmin

Henkilöstötyöpaja-aineiston perusteella opettajat kokevat voivansa osallistua ja vaikuttaa opetussuunnitelmien kehittämiseen. Erilaisten koulutuskokonaisuuksien suunnitelmien hyväksymiskäytännöt ovat selkeät. Rehtori hyväksyy opetussuunnitelmat koulutusjohtajien esityksestä. Opetussuunnitelmaudistuksen yhteydessä tulevaisuuden työelämätarpeista kerättiin tietoa muun muassa laajoilla haastatteluilla. Ennakointitietona hyödynnetään myös uraseurantakyselyn tuloksia. Auditointiryhmä suosittelee yhtenäistämään opetussuunnitelmien laatimiseen ja päivittämiseen liittyviä prosesseja sen varmistamiseksi, että kaikki tarkoituksenmukainen ennakointi-, palaute- ja tutkimustieto tulee hyödynnettyä

opetussuunnitelmien laadinnassa.

Opiskelijat voivat osallistua koulutuksen suunnitteluun toimielimissä ja työryhmissä sekä antamalla palautetta eri palautekanavien kautta. Haastattelujen perusteella opiskelijat tunnistavat vaikuttamiskeinoina myös Humakin Vaikuttamisen viikot sekä opiskelijakunnan ja korkeakoulun johdon vuosittaiset tapaamiset. Opiskelijat tekevät kehittämistyöopintojen yhteydessä työelämän toimijoille haastatteluja, joissa he selvittävät työelämän muutoksia ja tulevaisuuden koulutustarpeita. Näiden haastattelujen kattavuudesta ja hyödynnettävyydestä saatiin auditointivierailulla näyttöä. Menettelyä voidaan pitää erinomaisena käytäntönä, jolla tuetaan hyvin myös opiskelijoiden verkostoitumista työelämään.

Sidosryhmien pääasiallinen kanava osallistua koulutusten suunnitteluun ja uusien koulutusten ideointiin toteutuu osana TKI-toimintaa muun muassa laadittaessa yhteisiä hankesuunnitelmia. Sidosryhmähaastattelujen perusteella yhteydenpito Humakin ja sidosryhmien välillä on välitöntä ja se toteutuu matalalla kynnyksellä. Sidosryhmien edustajat toivoivat dialogin olevan kuitenkin nykyistä tiiviimpää ja suunnitelmallisempaa. Sidosryhmähaastatteluissa nousi esiin toive ja halukkuus osallistua aktiivisesti tutkintokoulutusten suunnitteluun. Auditointiryhmä suosittelee sidosryhmien nykyistä järjestelmällisempää ja aktiivisempaa hyödyntämistä osana koulutusten suunnittelua ja kehittämistä.

Auditointihaastattelujen mukaan merkittävä osa Humakin opettajista osallistuu TKI-toimintaan, mihin heitä myös kannustetaan. Yhteys koulutukseen on tätä kautta vahva ja luonteva. Opetuksen suunnittelussa pyritään mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään työparimallia, mitä auditointiryhmä pitää hyvänä käytäntönä. Auditointiryhmä sai henkilöstön haastatteluissa näyttöä siitä, että myös opiskelijoita pyritään osallistamaan aktiivisesti TKI-hankkeisiin. Opiskelijoiden panos koetaan merkittävänä, ja he saavat samalla arvokasta kokemusta ja oppivat soveltamaan teoriaa käytäntöön.

Itsearviointiraportin mukaan opintojen kokonaiskuormittavuutta ohjataan korkeakoulutasoisesti ajoitus suunnittelulla. Opiskelijoiden työmäärä pyritään mitoittamaan osana opintojaksojen toteutussuunnittelua. Kirjallisiin töihin on käytössä yhteinen mitoitusohje. Opintojen mitoitusta seurataan laatujärjestelmään sisältyvien kyselyiden sekä opintojaksopalautteen avulla. Opiskelijatyöpajoissa kerätyn opiskelijapalautteen perusteella opintojen mitoitukseen liittyvät menettelyt vaikuttavat toimivilta ja opintojen kuormittavuutta hallitaan systemaattisesti.